

מקשה הגמרא: **אי הכי** שגבולות נחלות השבטים אינם מפסיקים, **ירדן נמי** – גם הירדן, שהוא גבול נחלת בנימין, לא יפסיק. מתרצת הגמרא: נאמר בפסוק זה **'ארץ'**, ללמד שרק הגבולות שבתוך הארץ אינם מחלקים, ולא **ירדן**, ולכן הירדן לבדו מפסיק.

מקשה הגמרא: **בשלמא** לרבי **חייא בר אבא** היינו דקתני **'ירדן'**, משום שרק נהר הירדן נקרא 'גבול' ומפסיק, **אלא לרבי אמי** ליתנינהו לכולהו נהרות – אולם לרבי אמי שאמר שמועיל גשר כדי לצרף, משמע מזה שהטעם שהירדן מפסיק הוא משום שהבהמות אינם יכולים ללכת זה לזה, אם כן יקשה מדוע אמר רבי מאיר דין זה דיוקא לגבי הירדן ולא לגבי כל שאר הנהרות. מסיקה הגמרא: **קשיא**.

הגמרא תולה נידון זה במחלוקת תנאים: **(לימא) בתנאי** – נידון זה האם הירדן נחשב ארץ ישראל ולא יפסיק, תלוי במחלוקת תנאים, שנאמר **(במדבר לה י')** **כי אתם עוברים את הירדן ארצה פנעו**, ומשמע שדיוקא **'ארצה'** – הארץ היא נקראת **'ארץ פנעו'**, ולא הירדן שהוא אינו חלק מארץ פנעו, דברי רבי יהודה **בן בתירה**. רבי שמעון **בן יוחי אומר**, הרי הוא **(הכתוב) אומר** לגבי שבטי ראובן וגד וחצי שבט מנשה שנטלו נחלה בעבר הירדן **(שם לד מז) לקחו** נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה מירחה, ויש לדרוש מסמיכות ירדן ירחו, מה – נמצא שלרבי יהודה בן בתירה הירדן מפסיק, כיון שאינו **'ארץ פנעו'**. נמצא שלרבי יהודה בן בתירה הירדן מפסיק, כיון שאינו חלק מארץ ישראל. ולרבי שמעון בן יוחי אינו מפסיק, כי אף הוא חלק מארץ ישראל.

הגמרא מבארת שלא כל נהר הירדן נקרא 'ירדן': **אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן**, אין נקרא 'ירדן', **אלא** רק חלקו שנמשך מבית ירחו ולמטה לעבר ים המלח, ולא חלקו העליון שבטל חשיבותו מפני שמתערב בימות גדולות, כדלהלן. מבארת הגמרא: **למאי הלכתא** – לגבי איזה דין נאמר נידון זה, **אילימא** – אם לנדר שלא ישתה ממנו הירדן, שלא נאסר אלא במימי חלקו התחתון, הרי אין זה נכון, כי הכלל בנדרים הוא, **הלא אחר לשון בני אדם**, וכל היכא דקרו ליה – וכל מקום בנהר שאינם קוראים לו 'ירדן' **איתסר ליה**, וכיון שאנשים קוראים לכל נהר הירדן 'ירדן', הנודר ממנו אסור בכלו. **אלא** נידון זה נאמר לענין מעשר בהמה, שרק חלקו התחתון של הירדן מפסיק בין הבהמות שבשני עבריו, ולא חלקו העליון.

הגמרא מביאה ברייתא כרבי יוחנן: **תניא נמי הכי**, שרק חלקו התחתון של נהר הירדן נקרא 'ירדן', **ירדן יוצא ממערת פמיים, ומחלה** – ועובר בימה של סיכבי ובימה של סבריא – כנרת, ובימה של כדום – ים המלח, והולך ונופל – ובסופו מגיע לים הגדול, ואין נקרא 'ירדן' **אלא** חלקו התחתון, הנמשך מבית ירחו ולמטה וראה אורו.

הגמרא ממשכה לדון בענין שמו של נהר הירדן: **אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן**, למה נקרא שמו 'ירדן', משום שירד מן – שיוצא ממקום הנקרא 'דן'. **אמר ליה רבי אבא לרב אשי**, אתון מהתם מתניתו לה – אתם למדתם זאת ממשמעות שמו, **אנן מהכא מתנינן לה** – ואנחנו למדנו זה מהכתוב (יהושע יט מז) **'ויקראו לו ללשם דן בשם דן אביהם'**. **ואמר רבי יצחק**, לשם זו פמיים, **ותניא**, יוצא נהר הירדן ממערת פמיים, הרי שהירדן יוצא מן. **אמר רב כהנא**, וברותיה דירדנא – מקורו של נהר הירדן יוצא ממערת פמיים, ולכן היכא דאמר אדם **לא שתניא מים ממערת פמיים** – לא אשתה מים ממערת פמיים, **איתסר ליה כבוליה דירדנא** – נאסר בכל מימי הירדן. **וברותא דירדנא כבדא** – מקורו של הים בגוף יוצא מהכבד, כדברי יצחק, **דאמר רבי יצחק**, כבד שנימוח מטמא ברביעית – כבד של מת, שנימוח ונעשה משקה, משערות אותו ברביעית כדן דם הטמא באוהל, ואין משערים אותו בכזית כבשר, ומוכח שכבד הוא דם. **וברותא דמיא פרת** – מקור כל מימות הנהרות בעולם מגיע מנהר פרת, **דאמר רב יהודה אמר רב**, הנודר שלא ישתה ממימי נהר פרת, **אסור פשתית כל מימות הנהרות שבעולם**. מבררת הגמרא: **הכי דמי** – באיזה אופן מדובר, **אילימא דאמר לא שתניא ממימי דפרת** – לא אשתה ממימי נהר פרת. **מי**

הגמרא מקשה על רב: **מיתיבי**, שנינו בברייתא, **היו לו חמש בהמות בכפר הנניח וחמש בהמות בכפר עותני**, אין מצטרפות להתחייב במעשר בהמה, משום שיש ביניהם שלושים ושנים מיל, **עד שהיה לו בהמה אחת פציפורי שנמצאת בין כפרים אלו**. הרי שבהמה אחת באמצע מצרפת גם אם אין בכל צד אלא חמש בהמות. **תיובתא דרב**.

תרגמה [העמיד] שמואל את הברייתא **אליבא דרב**, שזאת באמצע אינו נסוב על הרישא והיו חמש בהמות בכל כפר, אלא כגון שהיו תשע בהמות כפאן ותשע כפאן, ואחת בלא אמצע, שהאמצעית מצרפת, כיון דהיא [האמצעית] תויה להכא ותויה להכא – ראויה להצטרף לבהמות שבכל צד להשלימ לעשר.

הגמרא מביאה אופן נוסף של צירוף בהמות הרחוקות זו מזו: **אמר רב פפא**, ולשמואל הסובר שהאמצעית מצרפת גם אם אין בה כדי להשלים עשר בהמות, **אפילו רועה**, אם הוא גר באמצע, **מצרפן, ואפילו אם רק כליו של רועה באמצע**, **מצרפן**, משום שהרועה עתיד ללכת שם כדי לקחתם, ונמצא שיש מונה אחד המצרפם למעשר.

הגמרא מביאה ספק בצירוף זה: **פעי רב אשי**, **פלגא דרועה מאי** – מה הדין אם בין שני הכפרים היה כלבו של רועה, האם מועיל לצרפם או לא. וצדדי הספק הם, האם פינן דקרי ליה ואתי – כיון שהרועה קורא לכלב והוא בא, ואם הרועה בא אליו, לא מצטרפי – אין הבהמות מצטרפות, משום שאין מונה אחד לכל העדר. או **דלמא**, **זימנין דלא אתי ומצטרף איהו למינל ואתייה** – פעמים אין הכלב בא, והרועה הולך אליו לקחתו, ואם כן נחשב כמו שיש מונה אחד לכל העדר המצרפם למעשר. מסיקה הגמרא: **תיקו**.

שנינו במשנה: **רבי מאיר אומר הירדן מפסיק למעשר בהמה**.

הגמרא דנה בטעמו של רבי מאיר: **אמר רבי אמי**, לא שנו שהירדן מפסיק, **אלא כשאין שם גשר המחבר בין שני עברי הירדן, אבל כשיש שם גשר, הגשר מצרפן**, כיון שיכולות לעבור מצד לצד. אומרת הגמרא: **אלמא משום דלא מיקרפן הוא** – מוכח מזה שהטעם שהירדן מפסיק הוא משום שאינם יכולים ללכת מזה לעבר. מקשה הגמרא מברייתא: **מיתיבי**, שנינו בברייתא, **היו לו עשר בהמות בשני עברי הירדן אילף ואילף** – מצד זה ומצד זה, או שהיו מפורות בשני אכטילאות – שני כרכים גדולים במלכות אחת, **כגון כרך של נמר וכרך של נמורי**, אף על פי שסמוכים זה לזה, אין מצטרפין, ואין צריך לומר שאם היו מפורות בחוצה לארץ וארץ [ובארץ ישראל], שאינן מצטרפות. וקשה, **והא חוצה לארץ וארץ** שאין נהר ביניהם, **כמקום שיש גשר דמי** – הם נחשבים כמקום אחד ושני חלקיו מחוברים על ידי גשר, **וקתני בברייתא לא מצטרפין**, ומשמע שאפילו אם כל הבהמות בתוך מיל אינן מצטרפות, ומוכח שלא כרב אמי שאמר שחיבור גשר מצרף בהמות המפורות בשני מקומות.

הגמרא מביאה טעם אחר לרבי מאיר שהירדן מפסיק: **אלא אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן**, היינו טעמיה דרבי מאיר, **דאמר קרא על נחלת בני בנימין (יהושע יח כ')** **'והירדן יגבול אותה לפאת קדמה'**, כלומר שהירדן הוא גבול נחלתם לצד מזרח, הרי שהכתוב עשאו את הירדן לגבול בפני עצמו, ולכן דין הוא שיפסיק בין שני עבריו.

מקשה הגמרא: **אלא מעתה** שדבר שהכתוב עשאו 'גבול' מפסיק, אם כן גם גבולות הנחלות שבין שבת זה לשבת אחר שנקראו 'גבול', כמו שנאמר **'ותאר הגבול' (שם יח יד)**, **'ועלה הגבול' (שם יח יב)**, וכי הכי נמי הרתוב עשאו גבול בפני עצמו – וכי גם בהם נאמר שגבולם יפסיק את הצירוף, והלא הברייתא נקטה רק בהמות המפורות בחוצה לארץ וארץ ישראל שאינן מצטרפות. מתרצת הגמרא: **שאני התם** – שונה הדבר בגבולות נחלות השבטים, שאף על פי שכל אחד מהם נקרא 'גבול', בכל זאת אינם מפסיקים, משום דאמר קרא בפירוט גבולות הארץ **(במדבר לד יב)** **'זאת תהיה לכם הארץ לגבולותיה ככיב, ולומדים מזה שבולת ארץ ישראל גבול אחד היא**, ואין גבולות נחלות השבטים מחלקים בין חלקיה.

המשך ביאור למס' בכורות ליום ראשון עמ' א

- 7 הַנְּהָרוֹת שבעולם נמצאים לְמִטָּה מְשֻׁלֵּשׁ נְהָרוֹת, דהיינו שהם
8 נמוכים יותר מנהרות החדקל פישון וגיהון, שכל הנהרות שבעולם
9 באים מהם, וְשֻׁלֵּשׁ נְהָרוֹת אלו, נמצאים לְמִטָּה מְנַהֵר פְּרָת, הרי
10 שמימי כל הנהרות נמשכים מנהר פרת שהוא גבוה מכולם, ודרך
11 המים לילך ממקום גבוה לנמוך.
12 מקשה הגמרא: וְהֵאֵיכָא
- 1 פְּרָת הוּא דְלֵא שְׁתֵּינָא – הרי אמר שרק ממימי נהר פרת לא ישתה,
2 הָא מְנַהֵרָא אַחֲרֵינָא שְׁתֵּינָא – אבל ממימי נהר אחר כן ישתה, כי
3 בנדרים הולכים אחר לשון בני אדם, ומלשונו משמע שהתכוין שלא
4 לשתות ממי נהר הנקרא 'פרת', אֵלָא דְאָמַר 'לֹא שְׁתֵּינָא מִמֵּי
5 דְאֵתוּ מִפְּרָת' – לא אשתה ממים שבאו מנהר פרת, ולכן נאסר
6 בשתיית מימות כל הנהרות שבעולם, דְאָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, כָּל

43 הגמרא מביאה מעשה, שבו מצינו שאביו של שמואל נהג שלא
 44 כשמואל בנו: **אבות דשמואל, עבדי להו לְבַנְיָאֵיהּ מְקוּה** – עשה
 45 לבנותיו מקוה של מים מכונסים, **בְּיוֹמֵי נִסְן** – בתקופת ניסן, כדי
 46 שיהא להם מקוה להטהר מגדוהן, ו**מִפְּצֵי בְּיוֹמֵי תְּשֵׁרִי** – והכין להן
 47 מחצלות כדי שיניחון תחת רגליהן כשהן טובלות בנהר בתקופת
 48 תשרי, שלא ידבק ברגליהן הטיט שבתחתית הנהר שהוא מצוי
 49 בנהרות בימי תשרי, ויחוצץ לטבילתן בו. ומבארת הגמרא את חילוק
 50 הנהגותיו בזמנים אלה: **מְקוּה בְּיוֹמֵי נִסְן** – בימי תקופת ניסן עשה להן
 51 מקוה ולא הניחן לטבול בנהר, משום ש**כָּבֵד לֵה פְּרָב, דְּאָמַר רַב אָמִי**
 52 **אָמַר רַב, מֵיטְרָא בְּמַעְרְבָא** – כשיורד גשם בארץ ישראל, **סְהֵרָא**
 53 **רְבָה פְּרָת, וְאִם כֵּן יֵשׁ לְחֹשׁוֹשׁ שְׂמָא יִרְבוּ נוֹטְפִין** – מי גשמים על
 54 הַזֹּהֲלִין – מי הנהר עצמו, וְהוּוּ לְהוּ מִי גְשָׁמִים רוֹבָא – ויהיו מי
 55 הגשמים רוב המים בנהר, ומי גשמים אינם מטהרים כאשר הם
 56 זוחלים עם מי הנהר, ולכן הורה להן לטבול בימים אלו דווקא במקוה.
 57 ו**מִפְּצֵי בְּיוֹמֵי תְּשֵׁרִי** – ובימי תקופת תשרי הכין להן מחצלות שיניחון
 58 תחת רגליהן, כדי שלא ידבק ברגליהן הטיט שבתחתית הנהר, ויחוצץ
 59 לטבילתן.
 60 הגמרא מביאה סתירה בדברי שמואל בהלכה זו: ו**פְּלִיגָא דִּידֵיהּ**
 61 **אֲדִידֵיהּ** – דברי שמואל שאמר שנהר מתרבה ממקורו יותר ממי
 62 הגשמים היורדים בו, סותרים דברי עצמו, ד**אָמַר שְׂמוּאֵל, אִין הַמִּים**
 63 **נְטָהֲרִים בְּזוֹהֲלִין אֲלָא פְּרָת בְּיוֹמֵי תְּשֵׁרִי** – אין מי נהר מטהרים
 64 כאשר הם זוחלים, ואינם עומדים מכונסים במקום אחד, אלא מי נהר
 65 פרת בתקופת ימי תשרי, שאז אין לחשוש שמא רבו מי הגשמים שבו
 66 על מי הנהר עצמו, ויכול אדם לטבול בו להטהר מטומאתו, ומשמע
 67 שאין נהר מתרבה ממקורו יותר ממי הגשמים היורדים בו, כי אילו
 68 היה מתרבה יותר מהם, היה ניתן לטבול בו גם בימי ניסן, שהרי אפילו
 69 אם ירדו בו הרבה מי גשמים, הם בטלים ברוב מי הנהר המתרבים
 70 ממקורו.

משנה

71 המשנה מביאה אופנים שבעלי בהמות אינם מתחייבים להפריש
 72 מעשר בהמה: הַלֹּזְקָה – הקונה בהמות מאדם אחר, או שְׁנִיתָן לוֹ
 73 בהמות בְּמִתְנָה, פְּטוּר מִלְּהַפְרִישׁ מִזֶּה מִפְּעוּשׁ בְּהֵמָה.

גמרא

74 שנינו במשנה שהקונה או המקבל מתנה בהמות פטור ממעשר
 75 בהמה. מבררת הגמרא: מָנָא הֲנֵי מִילֵי – מהיכן למדנו דברים אלו,
 76 שהקונה או המקבל מתנה פטור ממעשר בהמה. מבארת הגמרא:
 77 **אָמַר רַב פְּהֵנָא, דִּין זֶה נִלְמַד מִמָּה דְּאָמַר קְרָא** (שמות כב כח–כט)
 78 **בְּכֹר בְּנֵיךָ תִּתֵּן לִי, בֶּן תַּעֲשֶׂה לְשִׁירְךָ לְצֹאֲנֶךָ,**
 79

12 האמור לגבי תרומת הלויים המפרישים לכהנים תרומה ממעשר
 13 ראשון שקיבלו מהבעלים (במדבר יח כז). וְנִחְשַׁב לְכֶם תְּרוּמַתְכֶם
 14 כְּדָגֶן מִן הַגֶּרֶן וְכַמְלֵאָה מִן הַקֶּבֶץ, ויש לבאר ששְׂשֵׁי תְּרוּמֹת הַכֶּתֹּב
 15 מְדַבֵּר, אַחַת תְּרוּמָה גְדוּלָה וְאַחַת תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר, ולמדים מזו לזו,
 16 כִּשְׁם שְׁתֵּי תְּרוּמָה גְדוּלָה נִמְלֶת בְּאֹמֶר, כלומר, ניתן לאמוד את
 17 שיעור מה שתורם ולתרום על פי האומדן, ואין צריך למדוד את
 18 שיעור הפירות ולתרום על פי מה שמדד, וכן ניטלת בְּמִחְשָׁבָה,
 19 כלומר, די שנותן עיניו בצד אחד במחשבה להפריש מאותו צד ויכול
 20 לאכול מהצד האחר, אף אם לא הפריש ממש משום שלשון הפסוק
 21 הוא יִנְחָשׁב לְכֶם תְּרוּמַתְכֶם,

1 **עֵינָהָ דְּמִדְּלִין** – והרי יש מעיינות מים שנובעים בהרים גבוהים,
 2 ואיך יתכן שהם באים מנהר פרת שהוא נמוך מהם. מתרצת הגמרא:
 3 **אָמַר רַב מְשֵׁרְשֵׁיא, הִנְהוּ סוּלְמֵי דְּפְרָת נִינְהוּ** – מים אלו נמשכים
 4 מנהר פרת תחת הקרקע ועולים בסילון בהרים כמו טולמות עד שהם
 5 נובעים במעיינות על גבי ההרים.
 6 מקשה הגמרא: וְהָא פְּרָתֵיב – והרי כשהתורה מפרטת את ארבעת
 7 הנהרות היוצאים מגן עדן נאמר (בראשית ב יד) וְהִנְהָרָה הִרְבֵּיעֵי הוּא
 8 פְּרָת, ומשמע שהוא כשלשת הנהרות האחרים, ואינו מקור לשאר
 9 הנהרות שנמשכים ממנו. מתרצת הגמרא: **אָמַר רַב נַחֲמָן פְּרַ יִצְחָק,**
 10 **וְאִיתֵימָא** – ויש אומרים שאמר זאת רב אָחָא בְּרַ יַעֲקֹב, התורה
 11 דקדקה לומר 'הוּא פְּרָת' כדי לומר שנהר פרת הוא הנהר דְּמַעֲרֵקְרָא
 12 – הנוכר למעלה (שם ב י) וְיִנְהָר יִצָא מַעַדְן לְהִשְׁקוּת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם
 13 יִפְרֵד וְהָיָה לְאַרְבַּעַה רְאשִׁים, והיינו שנהר פרת הוא הנהר היוצא מגן
 14 עדן, ושלשת הנהרות האחרים נמשכים ממנו.
 15 הגמרא מביאה ברייתא אודות שמו של נהר 'פרת': **תַּנְיָא, רַבִּי מֵאִיר**
 16 **אָמַר, 'יּוֹבֵל' שְׁמוֹ, שְׁנַאמַר עַל אֲדָם הַבוֹטָח בְּה' (ירמיה יז ח) 'וְהָיָה**
 17 **כְּעֵץ שְׂתוּל עַל מַיִם וְעַל יּוֹבֵל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו,** ומשמעו שאדם זה
 18 נמשל לעץ החיים אשר בגן עדן, אשר שותה מנהר יובל, והרי פרת
 19 הוא הנהר המשקה את גן עדן, הרי שנהר פרת נקרא במקורו 'יובל',
 20 וְלָמָּה לֵאחֹר שְׁהוּא יּוֹצֵא מִגֶּן עֵדֶן נְקָרָא שְׁמוֹ 'פְּרָת', משום שְׂמִימֵי
 21 פְּרָתֵיב וְרַבִּים – שמימיו מתרבים מעצמם, אף שלא יורד בו שום מטר.
 22 הגמרא לומדת מברייתא זו דין בהלכות טבילה: טמא הטובל במי
 23 גשמים הנקראים 'מים נוטפים', אינו נטהר אלא אם המים כנוסים
 24 במקום אחד, ואינם זוחלים על גבי מורד כל שהוא. אבל מי מעיינות
 25 או נהרות הנקראים 'מים זוחלים', מטהרים גם בעת זחילתם, כי כך
 26 טבעם ללכת בכל עת.
 27 אומרת הגמרא: מְסִיעֵ לֵיהּ – דברי רבי מאיר בברייתא מסייעים
 28 לְשְׂמוּאֵל, דְּאָמַר שְׂמוּאֵל, נְהָרָא מְפִיפֵיהּ מִבְּרִיךְ – הנהר מתברך
 29 מסלעו, כלומר ממקורו, והיינו שמימיו מתרבים ממקום נביעתו,
 30 ולכך גם בעת ירידת הגשמים ניתן לטבול בו הגם שמימיו זוחלין, ואין
 31 חוששים שמא עתה יש בו יותר מי גשמים מאשר מי מעיינות ואינו
 32 כשר לטבילה, כי הנהר מתגבר ומרבה מים מעצמו יותר ממה
 33 שהגשמים מוסיפים עליו.
 34 הגמרא מביאה שיש מחלוקת בהוראה זו: ופְּלִיגָא דְּרַב – ושמואל
 35 חולק בהוראה זו על דעת רב, ד**אָמַר רַב אָמִי אָמַר רַב, מֵיטְרָא**
 36 **בְּמַעְרְבָא** – כשיורד גשם בארץ ישראל, **סְהֵרָא רְבָה פְּרָת** – נהר פרת
 37 הוא העד הגדול על כך בבבל, כיון שנהר פרת יורד מארץ ישראל
 38 לבבל, וכשהגשמים יורדים בארץ ישראל, ריבוי ניכר בבבל. ובדבריו
 39 אלו של רב יש הוראה שאין לטבול בנהר כשמתרבים מימיו, שכן
 40 ריבוי המים בנהר אינו ממי הנהר אלא מחמת ירידת גשמים,
 41 שמימיהם אינם מטהרים כאשר הם זוחלים, ויש לחשוש שרוב מי
 42 הנהר הם מי גשמים.

המשך ביאור למס' בכורות ליום רביעי עמ' ב

1 בין אם המונה קרא לו בפיו 'עשירי' ובין אם לא קרא לו בפיו. שואלת
 2 הברייתא: וְיָבֹל שֵׁם הָיָה לוֹ מֵאָה טְלָאִים, וְלֹא מָנָה אֶת הַטְּלָאִים
 3 בזה אחר זה עד העשירי, אלא נִמְלַ עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה מהם בכל פעם,
 4 וחזר וְנִמְלַ אַחַד מתוך כל עשרה בלא למנותם, וְיָבֹל יִהְיֶה מַעֲוִשְׂרִין.
 5 משיבה הברייתא: תְּלַמוּד לֹאמַר (שם). הַעֲשִׂירִי, וְאִין זֶה שְׁהוּפַרֵשׁ
 6 עֲשִׂירִי, כִּיּוֹן שֵׁם עֲשִׂירִי אֵלָא עַל יְדֵי מִנְיָן. רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי
 7 יְהוּדָה אָמַר, אִף בְּאוּפֵן זֶה, מַה שְׁנַטַּל הָרִי הוּא מַעֲשֵׂר.
 8 שואלת הגמרא: מָאִי מַעֲמִיָּה – מה טעמו דְּרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה
 9 שאף בנוטל טלאים ללא מנין ומפריש מהם למעשר, חל קדושת
 10 מעשר על הטלה שהפריש. משיבה הגמרא: סְבַר לֵיהּ כְּאֵבָא אֲלַעְזָר
 11 בֶּן גּוּמַל, דְּתַנְיָא בְּרִיתָא, אֵבָא אֲלַעְזָר בֶּן גּוּמַל אָמַר, נִאמַר בַּפְּסוּק